

baade paa Effekt- og Varemarkedet, men særlig paa Effekternes Omraade, som har gjort sig gældende. Hertil kommer, at den flydende Kapital i mindre Grad slaar til overfor det voksende Behov — der er opvokset store, nye Industrier, den elektriske og kemiske Industri —, mere og mere gælder det om denne Kapital, hvad man i gamle Dage sagde om Guldet, at det er at sammenligne med et Sengetæppe, som ikke dækker over alle dem, som gerne skulle dækkes deraf, og derfor hale alle hver i sit Hjørne. Pengemarkedet, siger jeg, har tabt sin Elasticitet, ikke mindst paa Grund af Spekulationen, som for den overvejende Del er foregaaet i Veksellaan, hvilket altsaa gør, at de store europæiske Bankers Vekselporfeuille er overfyldt og Bankkapitalen som Følge deraf igen mindre mobil. Men netop fordi det er saaledes, netop fordi vi staa overfor en Stigning af Rentefoden, som er begyndt for 4—5 Aar siden eller saa, og som stadig er fortsat, netop derfor forstaar jeg ikke, hvorfor den højtærede Finansminister mente, at i Sommer nu for nylig var man netop naaet Højdepunktet af denne Stigning i Renten, Dybdepunktet for den nedadgaaende Bevægelse i Kursen paa Statspapirer, idet det maa være tydeligt for enhver, der beskæftiger sig med disse Forhold, at vi staa midt i denne Bevægelse, og at den naturlig maa fortsætte sig, saaledes som den nu allerede viser sig at have fortsat sig i de Maaned, som ere gaaede siden.

Jeg er derfor for mit Vedkommende meget tilbøjelig til at tro, at Finansstyrelsen i Sommer har forsømt en gunstig Lejlighed ved da ikke at afslutte et fast Statslaan. Jeg siger udtrykkelig Finansstyrelsen, fordi det forekommer mig, at man ikke med Rette kan lægge Ansvaret eller det hele Ansvaret paa de vekslende Finansministre. Det er jo saaledes, at i de urolige Forhold, vi ere komne ind i, hvor Ministre veksle saa hastig, maa paa et Omraade som dette Finansministeren billigvis kunne nøjes med at bære, hvad man kunde kalde det politiske eller parlamentariske Ansvaret, medens det tekniske Ansvaret, som det her i denne Sammenhæng væsentlig kommer an paa, maa hvile paa de Embedsmænd, som ere det blivende, for at bruge det Guldberg'ske Ord: Ministrene ere Trækfuglene, men Ministerierne det blivende; og det maa altsaa være den samlede Finansstyrelse lige fra de vekslende Finansministre ned til Kontorcheferne el-

ler Fuldmægtigene, hvem der overhovedet beskæftige sig med disse Sager, som have den afgørende Myndighed i disse Sager, og paa hvem Ansvaret hviler, og da vel i første Række Statsgældsdirektøren, som i særlig Grad maa være fortrolig med Pengemarkedet. Jeg siger, at han burde i særlig Grad være fortrolig med Pengemarkedet, og derfor har jeg følt mig overrasket f. Eks. af en Ting som den, at han i Foraaret i Aar begav sig ud for, som det hedder, at sondere Pengemarkedet. En Statsgældsdirektør, som begiver sig ud i Europa for at sondere Pengemarkedet! Han synes nærmest at høre hjemme i det Aar, som den højtærede Konseilspræsident omtalte som et i andre Henseender fortræffeligt Aar, nemlig 1792. Nu kunde og skulde en Statsgældsdirektør gøre det meget simple at skraa over Gaden og gaa op paa Københavns Børs; hvis han satte sig i Læseværelset og gik omkring og saa paa Telegrammerne, vilde han meget hurtigt kunne danne sig et ret tilforladeligt Billede af, hvorledes Laanemarkedet er. Det vilde være betydelig simplere, og jeg tror, som sagt, oven i Købet, det vilde være mere tilforladeligt. Det synes ikke at have været ganske heldigt med denne Sondering, som blev foretaget ved denne Lejlighed. I Virkeligheden skete det saaledes, at da der saadant noget som — jeg ved ikke nøjagtig Tidspunktet — i Slutningen af Februar eller Begyndelsen af Marts underhaanden forelaa et Tilbud, som var — Finansministeren kan give os det nøjagtig, men jeg antager det var — 94³/₈, vilde den daværende Finansminister eller, som jeg skulde sige, den stadig fungerende Finansstyrelse ikke modtage denne Kurs. Og umiddelbart efter kom jo det højst uheldige Tilfælde, at netop den Dag, da man aabnede den offentlige Subskription, steg Diskontoen i London, og det hele gik i Fisk — det, som skulde være Frugten af denne Rejse, Fremskaffelsen af dette Tilbud, førte altsaa ikke til noget. Men dette Tilbud paa 94³/₈ var et udmærket Tilbud, et fortræffeligt Tilbud, som den efterfølgende Tid noksom viste. Der fortælles — men der fortælles jo saa meget —, at da Statsgældsdirektøren var ude at foretage denne Sonderingsrejse —, saaledes som man kunde tænke sig, at Schimmelmann gjorde i det 18de Aarhundrede og ikke en Statsgældsdirektør i Telegrafens og Telefonens Aarhundrede — havde han det Uheld, at hvor som helst han kom hen, til Crédit Lyonnais eller det Syndikat af Banker, som